

Propozycje zabaw matematycznych w domu

Zabawy matematyczne pomagają dzieciom zrozumieć podstawowe pojęcia matematyczne, zachęcają do logicznego myślenia oraz ułatwiają rozpoznawanie cyfr i figur geometrycznych. Dzieci bardzo je lubią. Nauka przez zabawę może odbywać się w dowolnej chwili i miejscu, a materiałem do zabaw i zadań może stać się prawie wszystko – dziecko może liczyć ławki w parku, segregować wg wielkości szyszki w lesie, jesienią dzielić liście wg kolorów i porównywać elementy w zbiorach, nawlekać na nitkę podaną ilość guzików, czy też szukać konkretnego – opisanego przez rodzica guzika (o wskazanej liczbie dziurek, kolorze, wielkości, czy też kształcie). Pomysłów może być nieskończenie wiele, zachęcamy więc do takich zabaw z dziećmi w wolnym czasie. Inspiracją mogą stać się dla Państwa poniższe propozycje i opisy zabaw:

- Na rolki po papierze toaletowym (lub np. plastikowe kubeczki) naklejamy cyfry 0-9. Dziecko otrzymuje garść patyków/słomek itp. Zadaniem dziecka jest włożenie odpowiedniej ilości elementów do każdego powstałego z rolki kubeczka (zgodnie z cyfrą widniejącą na karteczce).
- Na kartce rysujemy duży kwiat i piszemy w nim rozrzucone losowo cyfry (od 1 do 6, z powtórzeniami). Dziecko rzuca kostką, a następnie znajduje i zaznacza cyfrę, którą pokazuje wyrzucona liczba oczek.
- Dziecko nawleka na nitkę lub sznurek odpowiednią liczbę guzików lub koralików – taką, jaką poda dorosły (lub tyle, ile wskaże kostka, albo też cyfra na karteczce, którą przyczepimy do końca sznurków).
- Z kolorowych kartek wycinamy koła i składamy je na pół. Wokół brzegów rysujemy niewielkie kółeczka przypominające ząbki. W miseczce przygotowujemy małe kawałki np. plasteliny. Dziecko lub rodzic rzuca kostką, a zadaniem dziecka jest wypełnienie papierowej buzi tyloma ząbkami (kulkami plasteliny), ile wskazuje ilość oczek na kostce.
- „Co zmieniło miejsce?” – ustawiamy przed dzieckiem kilka przedmiotów/obrazków, dziecko zamyka oczy, a my zmieniamy ich kolejność (najpierw 2 rzeczy, później można więcej). Dziecko otwiera oczy i mówi, co zmieniło miejsce. Podobna, łatwiejsza zabawa – „Czego brakuje?”
- Zagadki dotykowe – rozpoznawanie tylko za pomocą dotyku kształtów figur geometrycznych (wyciętych np. ze sztywnego papieru, lub też kształtów „ukrytych” w przedmiotach).
- Wskazywanie przez dziecko w domu lub na spacerze przedmiotów o określonych kształtach lub cechach (np. „Co jest duże i okrągłe?”, „Znajdź przedmioty w kształcie koła”, „Dotknij czegoś miękkiego” itp.);
- Segregowanie zabawek wg wybranych cech – np. lalki -samochody -klocki itp. lub wg wielkości, odkładanie zgromadzonych przedmiotów (z różnych pomieszczeń w domu) na ich miejsce.

- Zabawy w sklep (dziecko sprzedaje lub kupuje) – można sprzedawać wszystko – np. guziki (tu opisujemy konkretny guzik, podając jego cechy, dziecko odnajduje właściwy), można też kupować określone klocki i zbudować na koniec coś z nich; ważne w zabawach w sklep jest to, by dziecko kupowało wymieniając umowny pieniądz (np. fasolki) na określoną rzecz, o ustalonej wcześniej cenie (np. 1 klocek za 1 fasolkę, figurka – za 3 fasolki itp.).
- Zabawy słowne – np. wymyślanie i zadawanie zagadek, podawanie nazw 4 rzeczy, które można ułożyć wg kolejności (na przykład z kategorii wzrost, waga, etapy procesu, wiek, itp.) Następnie dziecko układa je w odpowiedniej kolejności (podaj je dziecku w niewłaściwej kolejności). Przykładowe pomysły: dorosły, niemowlę, dziecko, nastolatek (wiek), sto, dziesięć, pięć, tysiąc (wiek), kot, mysz, żyrafa, osioł (wielkość), pszenica, chleb, ciasto, mąka (etapy), tydzień, godzina, dzień, rok (czas)
- Przetnij 20 słomek na części o różnych długościach: krótkie, średnie i długie. Na kartce papieru odrysuj te trzy długości. Pomieszaj słomki. Poproś dziecko, by brało po jednej słomce i mówiło, czy jest krótka, średnia, czy długa. Sprawdzajcie odpowiedzi według wzoru odrysowanego na kartce. Wygrywa osoba, która poda najwięcej poprawnych odpowiedzi. To ćwiczenie dobrze rozwija umiejętność szacowania.
- Wszelkie puzzle, układanki, gry planszowe są doskonałą okazją do ćwiczenia umiejętności matematycznych i logicznego myślenia. Można też wydrukować dziecku kolorowankę, poprosić, by ją pokolorowało, a następnie pociąć ją na określoną ilość elementów (puzzli) i polecić dziecku ponownie ją złożyć.
- „Rysowanie palcem po plecach lub dłoni dziecka – np. prostych cyfr, kształtów, a zadaniem dziecka jest odgadnąć, co to.
- Wymyślanie prostych bajek lub zadań z treścią, np.: Wiewiórka zebrała 3 orzechy, potem kolejne 2 — ile miała razem? Potem znalazła kolejne 2 — ile miała? Potem zjadła 1. Ile zostało? Potem przyszła druga wiewiórka i...
- Układanie wzorów – rodzic wymyśla jakiś rytm/wzór z 2-4 elementów (coraz większa liczba elementów) – np. z kształtów: koło – kwadrat – trójkąt – trójkąt, a zadaniem dziecka jest kontynuowanie tego rytmu.
- „Poszukiwanie cyfr” – świetna zabawa podczas spaceru. Zadaniem dziecka jest wskazanie cyfr ukrytych w różnych miejscach i przedmiotach i nazwanie ich (rejestracje, numery domów, ceny, znaki, reklamy itp.), tak samo można bawić się, szukając określonych kształtów, figur w otoczeniu.
- „Marsz pod dyktando” – dziecko zamienia się w robota i porusza się tylko na słowa rodzica, wg jego poleceń (np. „Idź do przodu 2 kroki, obróć się w bok, zrób w przód 4 kroki...” itp.). Dobre ćwiczenie na rozróżnianie stron ciała – lewej i prawej.
- Znana i lubiana gra w klasy.
- „Czarodziejski worek” – wyszukiwanie tylko za pomocą dotyku określonej figury ukrytej w worku itd.
- Tworzenie z dzieckiem własnej gry. Najpierw dorosły konstruuje grę - rysuje planszę i ustala reguły, a dziecko mu pomaga. Potem razem w nią grają. Następnie dziecko buduje swoją grę (może wzorować się na tym, w czym uczestniczyło poprzednio), dorosły mu pomaga, potem grają razem stosując ustalone reguły.